

การจัดการการเงินเพื่อการบริหารที่มีประสิทธิภาพ ของโรงพยาบาลเจ้าพระยามรราช สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุพรรณบุรี

Effective financial management for management Of Chaoprayayomarat Hospital Suphanburi Province Health Office

บุปผา ยศศักดิ์ศรี

โรงพยาบาลเจ้าพระยามรราชสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุพรรณบุรี

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เนื่องจากในไตรมาสที่ 4 ปีงบประมาณ 2559โรงพยาบาลเจ้าพระยามรราช จังหวัดสุพรรณบุรีพบว่าเริ่มขาดสภาพคล่องทางการเงิน เกิดภาวะวิกฤตระดับ 6 คือ การเกิดภาวะวิกฤตทางการเงินของโรงพยาบาลระดับมาก จากเกณฑ์การคิดวิเคราะห์ข้อมูลวิกฤตทางการเงิน 7 ระดับ เกณฑ์ประเมินการบริหารการเงินการคลังสุขภาพ (Financial Administration Index : FAI) หมายถึง เกณฑ์ที่สำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุขใช้เป็นเครื่องมือประเมินคุณภาพการบริหารจัดการการเงินการคลังโรงพยาบาลในสังกัด จึงดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินในเชิงลึกที่มีรายละเอียดหลายๆ ด้าน ทั้งสิทธิการรักษาพยาบาลและหมวดรายจ่ายต่างๆ จะช่วยให้การจัดการทางการเงินเพื่อการบริหารการเงินสำหรับโรงพยาบาลมีประสิทธิภาพสามารถควบคุมปัญหาการเงินระดับ 6 ได้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้โรงพยาบาลสามารถคาดการณ์รายได้ที่พึงได้รับและค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการดำเนินงานการรับรู้ภาระหนี้สินที่มีอยู่ สำหรับการวางแผนเพื่อชำระหนี้ในอนาคต รวมถึงแผนการเรียกเก็บเพื่อให้หน่วยงานมีสภาพคล่อง โดยอาศัยเครื่องมือในการวิเคราะห์งบการเงินเป็นเครื่องมือในการศึกษา วิธีการศึกษา และเครื่องมือ : ศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิของงบการเงินโรงพยาบาลเจ้าพระยามรราช ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 – พ.ศ. 2559

ผลการศึกษา พบว่า (1) วิเคราะห์อัตราส่วนด้านสภาพคล่องทางการเงิน ในปี 2557 ถึง 2559 เท่ากับ 1.59, 1.48 และ 1.07 สะท้อนให้เห็นว่าสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าหนี้สินหมุนเวียนและมีความคล่องตัวในการชำระหนี้สินหมุนเวียนค่อนข้างน้อย (2) วิเคราะห์อัตราส่วนความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ ของโรงพยาบาลเจ้าพระยามรราช อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวรรวม มีอัตราส่วนเท่ากับ 1.12, 0.99 และ 1.01 แสดงให้เห็นในภาพรวมว่ารายรับลดลงเมื่อเทียบกับสินทรัพย์รวม มีการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์มากกว่าการเพิ่มขึ้นของรายรับความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ของโรงพยาบาลที่ทำให้ก่อเกิดรายได้ค่อนข้างน้อย (3) วิเคราะห์อัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้ โรงพยาบาลมีหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้นทุกปี เท่ากับโรงพยาบาลมีภาระหนี้สินเพิ่มขึ้น แสดงให้เห็นว่าโรงพยาบาลมีหนี้สินเพิ่มขึ้นและต้นทุนลดลงทุกปี ซึ่งเกิดจากรายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่าย (4) วิเคราะห์อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร โรงพยาบาลศูนย์เจ้าพระยามรราช มีรายรับต่ำกว่าค่าใช้จ่าย แสดงให้เห็นว่าโรงพยาบาลศูนย์เจ้าพระยามรราชใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ที่มีอยู่ไม่ค่อยมีประสิทธิภาพโดยเห็นได้จากอัตราส่วน 0.12, 0.50 และ -0.07 มีกำไรลดลง ข้อเสนอแนะ : ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางงบการเงินในแต่ละด้านผู้บริหารสามารถใช้ข้อมูลดังกล่าวนำไปวางแผนการปฏิบัติงาน และวางแผนเกี่ยวกับการจัดการงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณต่อไป และการวิเคราะห์สภาพคล่องของโรงพยาบาลควรจะต้องมีการวัดผลระหว่างปีงบประมาณเพิ่มด้วย จะทำให้หน่วยงานมีการวางแผนเกี่ยวกับการเรียกเก็บเงินให้มีความทันเวลา ครบถ้วนถูกต้องได้ดียิ่งขึ้น

คำสำคัญ: การวิเคราะห์งบการเงิน มาตรฐานการบัญชี สินทรัพย์

Abstract

In the fourth quarter of fiscal year 2016 Chaoprayayomarat hospital. Suphanburi Province Began to lack financial liquidity The crisis level 6 was found. The financial crisis of high level hospitals. Based on 7 Critical Thinking Criteria. The Financial Administration Index (FAI) refers to the criteria used by the Office of the Permanent Secretary for Health to measure the quality of the financial management of the hospital. In-depth financial analysis. There are many details. Both the right to treatment. And various expenditure categories It allows financial management for financial management for hospitals. Can effectively control financial problems level 6. Objective : The hospital aims to provide a predictable income they receive and costs arising form operations, Recognition of existing debt. Planning for future Obligations. The plan includes collection agencies, So that liquid. Using tools to analyze financial statements. As an educational tool. Study designs Material and Methods : In the study mapped. Studies form secondary accounts of Chaoprayayomarat hospital provincial health office. Fiscal year 2014-2016

Result : It was found that (1) The ratio of financial liquidity ratio in year 2557 to 2019 was 1.59, 1.48 and 1.07, reflecting that the current assets rather than current liabilities and liquidity were relatively low. In Asset Management Of Chaoprayayomarat Hospital Total Fixed Asset Turnover The ratios of 1.12, 0.99, and 1.01 show that overall revenue decreases when compared to total assets. Chaoprayayomarat Hospital has an increase in assets rather than an increase in receipts. The asset management of the hospitals that generate income is relatively low. (3) Analysis of debt service coverage ratio. The hospital has a debt to total assets increase every year. Equivalent to Chaoprayayomarat Hospital, the debt burden increased. It shows that hospitals have increased liabilities and reduced costs every year. This is caused by lower-cost revenues. (4) Profitability Ratio Analysis Chaoprayayomarat Hospital Income is lower than cost. It shows that the Chaoprayayomarat Hospital utilizes the assets that are rarely available. As seen from the ratio of 0.12,0.50 and -0.07, the profit fell. Conclusion : In the analysis of financial information in each aspect, management can use such information to plan the operation. And planning on budgeting for next fiscal year and hospital liquidity analysis should also be measured during the fiscal year, This will allow the agency to plan for billing to be more timely, accurate, and better.

Keywords: Analysis of financial statements, accounting standards, assets

บทนำ

รัฐบาลได้กำหนดวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์การปฏิรูปประเทศให้มีทิศทางที่ชัดเจนพร้อมกำหนด “กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี พ.ศ. 2560-2579” เพื่อเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนประเทศไทยแลนด์ 4.0 กำหนดกรอบยุทธศาสตร์ ระยะ 20 ปี (ด้านสาธารณสุข) การดำเนินงานของกระทรวงสาธารณสุข ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์หลักเพื่อก้าวสู่ความเป็นเลิศ 4 ด้าน คือ 1) Prevention and Promotion Excellence การพัฒนาและให้ความสำคัญกับงานด้านส่งเสริมสุขภาพควบคุมและป้องกันโรค โดยเน้นสร้างสุขภาพ นำการซ่อมสุขภาพ 2) Service Excellence การให้ความสำคัญของระบบบริการสุขภาพ โดยเน้นหนักทั้งระบบปฐมภูมิ (Primary Care) ระบบบริการตาม Service Plan และการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศ (Excellence Center) รวมทั้งเน้นบริการที่มีรอยยิ้ม สร้างความประทับใจให้กับประชาชนผู้มารับบริการ 3) People Excellence การสร้างศักยภาพบุคลากรสาธารณสุขให้มีความเป็นเลิศในทุกด้าน พร้อมทั้งมีความสุขในการปฏิบัติงาน โดยเน้นงานด้าน Human Resource Planning, Human resource development และ Human resource management 4) Governance Excellence การพัฒนาระบบบริหารจัดการต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพโดยเน้นหนักด้านข้อมูลและระบบสารสนเทศ (information technology) ที่ทันสมัยพร้อมทั้งระบบการเงินการคลังที่มีประสิทธิภาพ จะมุ่งเน้นผลงานและผลลัพธ์แทนการควบคุมปัจจัยนำเข้าและการกระจายความรับผิดชอบในการบริหารการเงินให้หน่วยงานมีอิสระและคล่องตัวในการจัดสรรทรัพยากรเพื่อผลิตผลงานตามพันธกิจ เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของแต่ละหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ปีงบประมาณ 2559 จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน สถานการณ์ทางการเงินโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยมราช จังหวัดสุพรรณบุรี ในช่วงไตรมาสที่ 1 ไตรมาสที่ 2 ไตรมาสที่ 3 พบว่า มีภาวะวิกฤตทางการเงิน

ระดับ 3 ไตรมาสที่ 4 พบว่าเริ่มขาดสภาพคล่องทางการเงิน จนเกิดภาวะวิกฤตทางการเงินระดับ 6 หน่วยงานจึงจำเป็นต้องดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินในเชิงลึก ที่มีรายละเอียดหลายๆด้าน ทั้งสิทธิการรักษาพยาบาล และหมวดรายจ่ายต่างๆ มีข้อมูลทางบัญชีที่สมบูรณ์เพียงพอต่อการวิเคราะห์ฐานะการเงินและประเมินผลการดำเนินงานทางการเงิน เพื่อให้หน่วยงานบริการสามารถคาดการณ์รายได้ที่พึงได้รับและค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการดำเนินงาน ทำให้หน่วยบริการทราบทิศทางแนวโน้มผลประกอบการในปีต่างๆ รับรู้ภาระหนี้สินที่มีอยู่ ปัจจุบัน แผนกก่อนหน้าในอนาคต สำหรับการวางแผนชำระหนี้้อย่างเหมาะสม รับรู้ถึงสิทธิเรียกร้องที่พึงได้รับจากการให้บริการ เพื่อให้มีการวางแผนการเรียกเก็บเงินอย่างครบถ้วน รวดเร็ว เพื่อเสริมสภาพคล่องแก่หน่วยงาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินมาใช้ในการวางแผนกำหนดยุทธศาสตร์ การบริหารงานของหน่วยงาน ทราบถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของหน่วยงาน เป็นการเตือนให้ทราบถึงฐานะของหน่วยงานว่าเป็นอย่างไร หากพบปัญหาและสิ่งผิดปกติ จะได้แก้ไขได้ทันที่ นอกจากนี้ยังช่วยพยากรณ์ถึงผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้หน่วยงานบริการสามารถคาดการณ์รายได้ที่พึงได้รับและค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการดำเนินงาน ทำให้หน่วยบริการทราบทิศทางแนวโน้มผลประกอบการในปีต่างๆ

2. เพื่อให้หน่วยบริการรับรู้ภาระหนี้สินที่มีอยู่ ปัจจุบัน แผนกก่อนหน้าในอนาคต สำหรับการวางแผนชำระหนี้้อย่างเหมาะสม

3. เพื่อให้หน่วยบริการได้รับรู้ถึงสิทธิเรียกร้องที่พึงได้รับจากการให้บริการ เพื่อให้มีการวางแผนการเรียกเก็บเงินอย่างครบถ้วน รวดเร็ว เพื่อเสริมสภาพคล่องแก่หน่วยงาน

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การจัดการการเงินเพื่อการบริหาร ที่มีประสิทธิภาพ โดยวิเคราะห์งบการเงินของโรงพยาบาล เจ้าพระยามรราช สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยได้ค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ โดยกำหนด ขอบเขตของข้อมูล ดังนี้

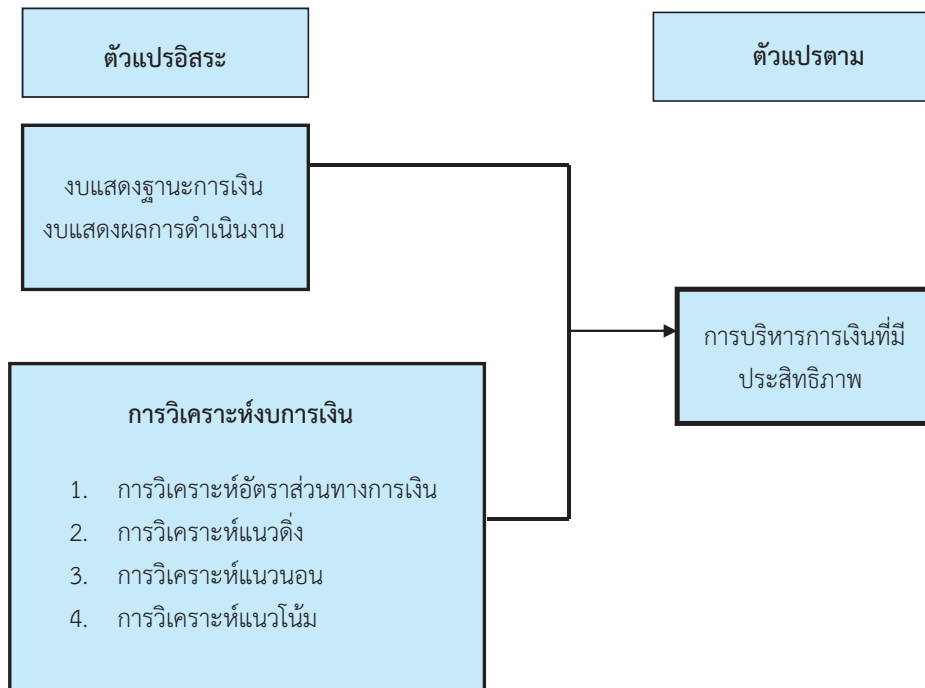
1. ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นข้อมูลจากงบแสดงฐานะการเงินและงบแสดงผลการดำเนินงานย้อนหลัง 3 ปี โดยใช้ข้อมูลปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 – 2559 (ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2557 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2559)
2. ระยะเวลาการวิจัยและรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2559 – เมษายน 2560

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้บริหารของโรงพยาบาลสามารถนำข้อมูล การวิเคราะห์ แกไขปัญหา รายงานสภาพคล่องทางการเงิน เพื่อไม่ให้เกิดภาวะวิกฤต ดังนี้

1. ทำให้ผู้บริหารของโรงพยาบาลทราบสถานการณ์ รายได้และค่าใช้จ่ายที่เกิดจากงบดำเนินงานเพื่อให้ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการควบคุมกำกับไม่ให้โรงพยาบาลเกิดภาวะวิกฤติทางการเงิน
2. เพื่อให้ผู้บริหารของโรงพยาบาลรับรู้ถึงภาระหนี้สิน และสามารถวางแผนการชำระหนี้ได้อย่างเหมาะสม ภายในระยะเวลา 3 ปี
3. เพื่อกำหนดแนวทางในการวางแผนการเรียกเก็บเงินค่าบริการค้างชำระ จากโรงพยาบาลนอกเครือข่าย ในจังหวัดและต่างจังหวัด และวางแผนการใช้เงินและ รายได้อื่นได้อย่างเหมาะสม

กรอบแนวคิด

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการศึกษา

ผู้วิจัยได้ค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ โดยกำหนดขอบเขตของข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูลจากงบแสดงฐานะการเงินและงบแสดงผลการดำเนินงานย้อนหลัง 3 ปี โดยใช้ข้อมูลปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 – 2559 (ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2557 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2559)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์งบการเงิน ประกอบด้วย

2.1 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Ratio Analysis)

2.2 การวิเคราะห์ตามแนวตั้ง (Vertical Analysis)

2.3 การวิเคราะห์ตามแนวนอน (Horizontal Analysis)

2.4 การวิเคราะห์ตามแนวโน้ม (Trend Analysis)

3. วิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการเก็บแบบวิธีทุติยภูมิที่ใช้ในการวิจัยจากเอกสารแล้ว จึงนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ตามทฤษฎีที่ได้ศึกษาไว้ในเบื้องต้นซึ่งผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้ 1 ผลการวิเคราะห์ดังกล่าวเป็นแบบเชิงพรรณนาที่ได้จากการวิเคราะห์ตัวเลขงบการเงินอธิบายถึงความสัมพันธ์ของอัตราส่วนทางการเงิน 2 ผลการวิเคราะห์ดังกล่าวเป็นแบบเชิงพรรณนาที่ได้จากการวิเคราะห์รายงานประจำปี ซึ่งผลจากการวิเคราะห์ทั้ง 2 ส่วนนี้แสดงให้เห็นถึงสภาพคล่องทางการเงิน การคาดการณ์รายได้ที่พึงได้รับและค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการดำเนินงานความสามารถในการก่อหนี้ และการวางแผนการชำระหนี้ รวมถึงการวางแผนการเรียกเก็บ

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาพบว่า โรงพยาบาลเจ้าพระยาฯ มีสินทรัพย์หมุนเวียนลดลง แต่มียอดลูกหนี้ที่เพิ่มมากขึ้น

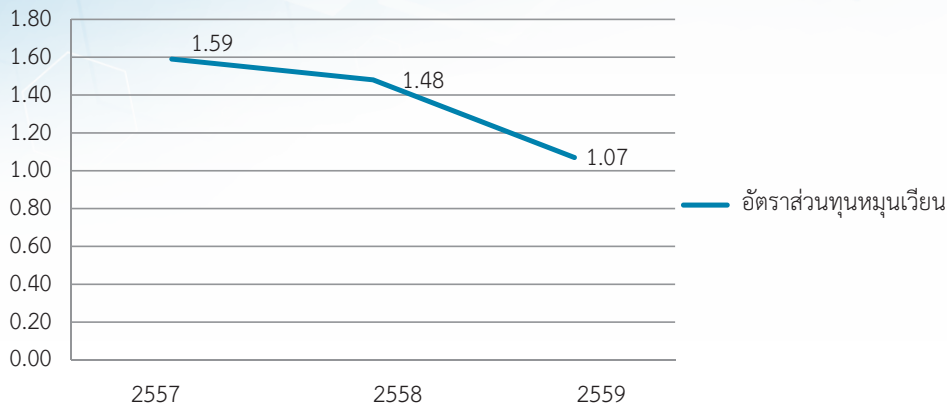
ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ร้อยละ 631.999 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีงานระหว่างก่อสร้างและครุภัณฑ์ Interface หนี้สินเพิ่มขึ้นจากเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น เงินนอกงบประมาณหน่วยงานจึงมีความคล่องตัวในการชำระหนี้ค่อนข้างน้อย รายได้ของโรงพยาบาลมีสัดส่วนที่ลดลง จากค่ารักษาพยาบาลสำหรับโครงการสุขภาพถ้วนหน้า UC รายได้จากบริการบุคคลภายนอก ส่วนรายได้ของโรงพยาบาลที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 มาจากรายได้จากการช่วยเหลือเพื่อการดำเนินงานและรายได้แผ่นดินอื่น สำหรับค่าใช้จ่ายจากการดำเนินการที่เป็นค่าใช้จ่ายประจำในส่วนของเงินเดือนและค่าจ้าง ค่าใช้จ่ายบุคลากรอื่น ค่าจ้างเหมาบริการ และการจ้างงาน ส่งผลให้รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานลดลงจนถึงร้อยละ -7.243

1. การวิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงิน อัตราส่วนทุนหมุนเวียนของโรงพยาบาลเจ้าพระยาฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ถึงปีงบประมาณ 2559 เท่ากับ 1.59, 1.48 และ 1.07 เท่า ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่ามีสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าหนี้สินหมุนเวียนและมีความคล่องตัวในการชำระหนี้สินหมุนเวียนค่อนข้างน้อย ซึ่งโดยปกติแล้วอัตราส่วนที่เหมาะสมคือ 2 : 1

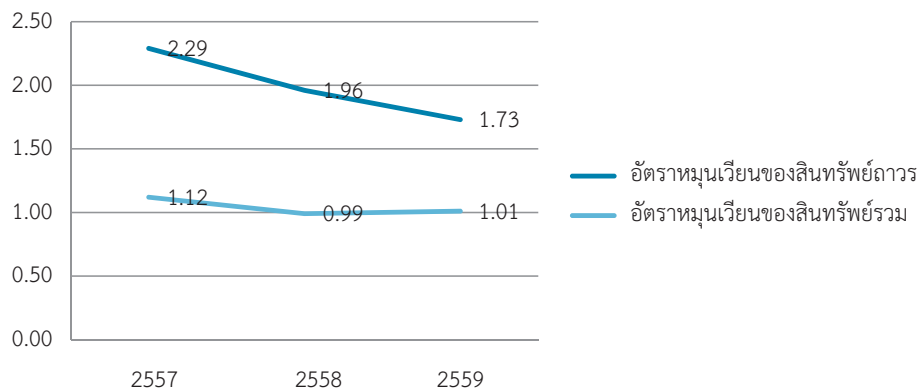
2. การวิเคราะห์สมรรถภาพในการดำเนินงาน หรือความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ ประกอบด้วย

2.1 อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 – 2559 มีอัตราส่วนเท่ากับ 2.29, 1.96 และ 1.73 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่ารายรับมียอดลดลงทุกปี เมื่อเทียบกับสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่เพิ่มขึ้น อาจมีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนมากเกินไปความต้องการและไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน

2.2 อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 – พ.ศ. 2559 มีอัตราส่วนเท่ากับ 1.12, 0.99 และ 1.01 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับข้อ 2.1 แสดงให้เห็นในภาพรวมว่ารายรับลดลงเมื่อเทียบกับสินทรัพย์รวม

ภาพที่ 2 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 – 2559

ภาพที่ 3 การเปรียบเทียบอัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 - พ.ศ.2559

3. การวิเคราะห์สภาพเสี่ยง ประกอบด้วย

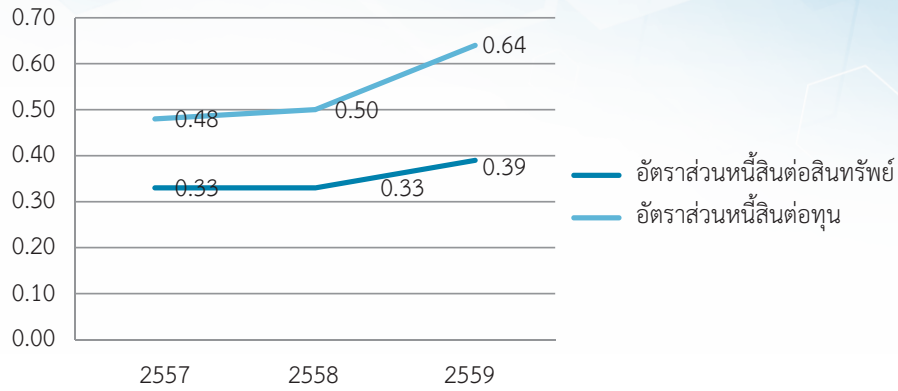
3.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 – 2559 มีหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้นทุกปี คือ 0.48, 0.50 และ 0.64 ซึ่งเท่ากับโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศรมีภาระหนี้สินเพิ่มขึ้น

3.2 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 – 2559 มีอัตราส่วนเท่ากับ 0.33, 0.33 และ 0.39 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศรมีหนี้สินเพิ่มขึ้น และทุนตั้งต้นลดลงในทุกปี ซึ่งเกิดจากการรายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่าย

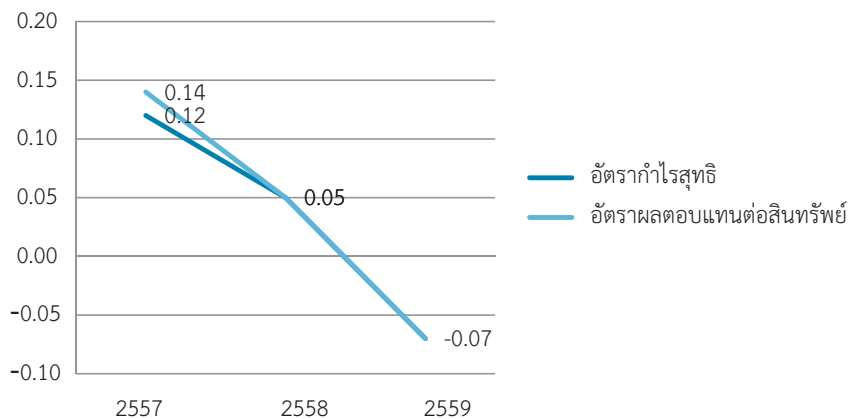
4. การวิเคราะห์ความสามารถการทำกำไร ประกอบด้วย

4.1 อัตรากำไรสุทธิ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 – 2559 มีอัตราส่วนเท่ากับ 0.12, 0.50 และ -0.07 ตามลำดับ โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศรมีรายรับต่ำกว่าค่าใช้จ่าย

4.2 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 – 2559 มีอัตราส่วนเท่ากับ 0.14, 0.50 และ -0.07 ตามลำดับ หากมองเพียงด้านรายรับจะแสดงให้เห็นว่าโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศรมีรายรับต่ำกว่าค่าใช้จ่าย

ภาพที่ 4 การเปรียบเทียบสภาพเสียดังปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 – 2559

ภาพที่ 5 การเปรียบเทียบอัตราส่วนวัดความสามารถในการทำกำไร ปีงบประมาณ พ.ศ.2557- 2559

อภิปรายผล

จากการศึกษา การจัดการเงินเพื่อการบริหารที่มีประสิทธิภาพ มีประเด็นนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1) งบแสดงฐานะการเงินด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และทุน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 – ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 โดยกำหนดให้ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 เป็นปีฐาน

ด้านสินทรัพย์โดยภาพรวม จะเห็นได้ว่าสินทรัพย์มีลักษณะที่เปลี่ยนแปลงไป คือ สินทรัพย์หมุนเวียนมีสัดส่วนลดลงทุกปี แต่สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น สาเหตุที่ทำให้สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนเพิ่มขึ้นจะมีงานระหว่างก่อสร้าง และครุภัณฑ์ Interface พบว่าการที่สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนเพิ่มขึ้นเป็นผลมาจากการขยายสาขาของการให้บริการตามอาคารต่างๆ มากขึ้น

ด้านหนี้สิน โดยภาพรวมหนี้สินของโรงพยาบาลศูนย์เจ้าพระยายมราชมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 โดยหนี้สินรวมมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นทุกปี สาเหตุที่ทำให้หนี้สินเพิ่มขึ้นจากเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นเงินนอกงบประมาณ ด้านทุน จะเห็นได้ว่าทุนตั้งต้นของโรงพยาบาลศูนย์เจ้าพระยายมราชมีลักษณะที่เปลี่ยนแปลงไป มีสัดส่วนลดลงจากปีฐาน

2) งบแสดงผลการดำเนินงานด้านรายได้ ค่าใช้จ่าย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 – ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 โดยกำหนดให้ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 เป็นปีฐาน

ด้านรายได้ ในภาพรวม จะเห็นว่าโครงสร้างรายได้ของโรงพยาบาลศูนย์เจ้าพระยายมราชมีลักษณะที่เปลี่ยนแปลงไป คือ รายได้มีสัดส่วนที่ลดลง สาเหตุที่ทำให้รายได้ลดลงจากรายได้จากค่ารักษาพยาบาล

สำหรับโครงการสุขภาพถ้วนหน้า UC รายได้จากการให้บริการบุคคลภายนอกด้านค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ในภาพรวมจะเห็นได้ว่าค่าใช้จ่ายของโรงพยาบาล ศูนย์เจ้าพระยาฯ จะอยู่ที่ค่าใช้จ่ายประจำเพิ่มขึ้น กล่าวคือ มีค่าใช้จ่ายในส่วนของเงินเดือนและค่าจ้าง ค่าใช้จ่ายบุคลากรอื่น ค่าจ้างเหมาบริการ และค่าเช่า อสังหาริมทรัพย์ โดยจะเห็นได้จากสัดส่วนการเพิ่มขึ้น ของค่าใช้จ่ายประจำที่เพิ่มขึ้นทุกปี

สรุปผล

ผลการวิเคราะห์งบการเงินโรงพยาบาลศูนย์ เจ้าพระยาฯ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุพรรณบุรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 – ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 สรุปได้ ดังต่อไปนี้

1.1 การวิเคราะห์งบการเงินโดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน

1) การวิเคราะห์สภาพคล่อง อัตราส่วน สินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียนของโรงพยาบาล ศูนย์เจ้าพระยาฯ อยู่ในเกณฑ์มีความคล่องตัว ในการชำระหนี้ได้น้อย เนื่องจากมีอัตราการหมุนเวียน ที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง

2) การวิเคราะห์สมรรถภาพในการดำเนินงาน เป็นการเปรียบเทียบอัตราส่วนของรายได้กับสินทรัพย์มี อัตราส่วนที่ค่อนข้างน้อย และลดลงตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 แสดงให้เห็นถึงการบริหารสินทรัพย์ที่ยังขาด ประสิทธิภาพ

3) การวิเคราะห์สภาพเสี่ยง จากการคำนวณ แสดงให้เห็นว่าโรงพยาบาลศูนย์เจ้าพระยาฯ มีสินทรัพย์ที่มีอยู่เกิดจากแหล่งเงินทุนอื่นไม่ใช่จาก หนี้สิน และโรงพยาบาลมีความสามารถในการก่อหนี้ และมีความเสี่ยงทางการเงินต่ำ

4) การวิเคราะห์ความสามารถในการทำ กำไร จากการคำนวณอัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นว่า ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของโรงพยาบาล ค่อนข้างต่ำ และการบริหารสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิด รายรับจริงสูงกว่าค่าใช้จ่ายยังไม่เหมาะสม

1.2 การวิเคราะห์งบแสดงฐานะการเงินและ งบแสดงผลการดำเนินงานตามแนวดิ่ง

จากการวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง เป็นการวิเคราะห์ การเปลี่ยนแปลงจากปีฐาน คือ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 พบว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 – พ.ศ. 2559 โรงพยาบาล ศูนย์เจ้าพระยาฯ มีสินทรัพย์หมุนเวียนลดลงและ สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนเพิ่มขึ้น หนี้สินหมุนเวียน และหนี้สิน ไม่หมุนเวียนเพิ่มขึ้น และมีต้นทุนลดลง ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 – ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ซึ่งทางโรงพยาบาล ศูนย์เจ้าพระยาฯ มีรายได้ค่ารักษาพยาบาลเพิ่มขึ้น แต่เมื่อเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายหมวดเงินเดือนค่าจ้าง ค่าใช้จ่ายบุคลากรอื่น ค่าจ้างเหมาบริการ และต้นทุน บริการ ซึ่งมีอัตราส่วนที่สูงขึ้น เป็นผลให้รายได้ต่ำกว่า ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานลดลงจนถึงร้อยละ -7.243

1.3 การวิเคราะห์งบแสดงฐานะการเงินและ งบแสดงผลการดำเนินงานตามแนวนอน

จากการวิเคราะห์ตามแนวนอน พบว่า โรงพยาบาล ศูนย์เจ้าพระยาฯ ลดการถือเงินสด และเพิ่มในส่วน ของเงินฝากธนาคาร และมียอดลูกหนี้ที่เพิ่มมากขึ้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ร้อยละ 631.999 และมีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนหมวดครุภัณฑ์พาหนะและขนส่ง ที่เพิ่มขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างมี นัยสำคัญ ในส่วนของรายได้ค่ารักษาพยาบาลสำหรับ โครงการสุขภาพถ้วนหน้า UC และรายได้จากค่ารักษา พยาบาลกองทุนลดลงอย่างต่อเนื่อง ขณะที่ค่าใช้จ่าย จากการดำเนินการที่เป็นค่าใช้จ่ายประจำที่เกี่ยวข้องกับ บุคลากร และการจ้างงาน เพิ่มสูงขึ้น

1.4 การวิเคราะห์งบแสดงฐานะการเงินและ งบแสดงผลการดำเนินงานตามแนวนอน

จากการวิเคราะห์ตามแนวนอน พบว่าโรงพยาบาล ศูนย์เจ้าพระยาฯ มีสินทรัพย์ หนี้สินและทุน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 –ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 แต่ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 มียอดสินทรัพย์ หนี้สินและทุนที่เพิ่มขึ้น น้อยกว่าปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 รายได้ของ โรงพยาบาลที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 มาจากรายได้จากการช่วยเหลือเพื่อ การดำเนินงานและรายได้แผ่นดินอื่น สำหรับค่าใช้จ่าย ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมาจากเงินเดือนและค่าจ้าง ค่าจ้าง เหมาบริการ และค่าใช้จ่ายอื่น

ข้อเสนอแนะ

ในการนำผลการศึกษาไปใช้ ผู้บริหารสามารถใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์งบการเงินนำไปวางแผนการปฏิบัติงาน และวางแผนเกี่ยวกับการจัดการงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณต่อไป โดย

1. บริหารสินทรัพย์ให้มีประสิทธิภาพคุ้มค่า ดังนี้ 1) สินทรัพย์เดิมให้สร้างมูลค่าเพิ่ม Productivity 2) การลงทุนสินทรัพย์ใหม่ๆ ต้องศึกษา Feasibility และ 3) จัดลำดับแผนในการลงทุน

2. มีแผนการบริหารเจ้าหนี้ ดังนี้ 1) จัดระบบการจ่ายชำระหนี้การค้ำก่อน - หลัง 2) จัดระบบการบริหารการสั่งซื้อ การรับรู้หนี้สิน 3) รายงานอัตราคงคลังก่อนจัดซื้อ 4) จัดระบบควบคุมคลังย่อย และ 5) รับรู้หนี้สินระหว่างทางให้เป็นปัจจุบัน

3. การเพิ่มรายได้ ควรจัดตั้งศูนย์เก็บรายได้ และมีระบบการติดตามหนี้สิน

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

1) ในการวิเคราะห์งบการเงินของหน่วยงานควรมีการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกาหนดนโยบายการบริหารในแต่ละปีที่ผ่านมาเพิ่มเติมเพื่อให้ทราบว่า นโยบายมีผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานหรือไม่ อย่างไร

2) ควรมีการศึกษาจุดอ่อน และจุดแข็งของหน่วยงาน เพื่อให้ทราบว่าโรงพยาบาลมีจุดอ่อนอย่างไรที่ต้องพัฒนาให้ดีขึ้น และมีจุดแข็งในส่วนใด เพื่อพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

Ariya, L. (2009). *Evaluation of Financial Status and Performance of Subdistrict Administration Organization. Muang District, Phayao Province*. Studying Self masters, Chiang Rai Rajabhat University.

Arunsri, V. (2016). *Lecture on national strategy for 20 years (2017-2037)*. Retrieved on. October 30, 2016, From http://122.154.22.188/newqsds/file_upload/yutthasart20ys.pdf

Financial Group. (2015). *Report of the Fiscal Year 2014*. Suphan Buri: Center Hospital ChaoPhraya Yommarat Suphan Buri.

Financial Group. (2016). *Report of the Fiscal Year 2015*. Suphan Buri: Center Hospital ChaoPhraya Yommarat Suphan Buri.

Financial Group. (2017). *Report of the Fiscal Year 2016*. Suphan Buri: Center Hospital ChaoPhraya Yommarat Suphan Buri.

Health Insurance Group. *Risk Scoring Analysis for Quarter 1, 2017*. (2017). Retrieved on October 30, 2017. From <https://hfo60.cfo.in.th/default.asp>

Phechsanghar, C. (2006). *Financial Analysis of the Mahasarakham University Book Center. Education Self-study, Mahasarakham University*.

Policy and Strategy Bureau. (2017). *National Strategy for 20 Years of Public Health Operation Year*. Retrieved on October 30, 2016, From http://bps.moph.go.th/new_bps/85

Research and Quality Assurance Division. (2016). *Thailand 4.0 Models to Drive Thailand Retention stability and sustainability*. Retrieved on December 12, 2016. From www.libarts.up.ac.th/v2/img/Thailand-4.0.pdf.

Saypeang, C. (2010). *Performance Evaluation and Financial Analysis by Horizontal Analysis. Financial Analysis: Case Study of Nong Lom Subdistrict Administrative Organization Payao Province*. Self-study master, Chiang Rai Rajabhat University.